WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 21 lipca 2017 r.

ZP-KNPS.431.6.21.2017.KJ

Pani
Dorota Szubartowska
Kierownik
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Pieńsku

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 24 – 26 maja 2017 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.), zwanej dalej „ustawą" oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół kontrolerów: Krzysztof Jakubowski - inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Małgorzata Siłka - inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pieńsku, ul. Bolesławiecka 18, 59-930 Pieńsk z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 24 maja 2017 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 15 grudnia 2016 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2017 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Dorota Szubartowska, która od 5 stycznia 2006 r. jest zatrudniona na stanowisku Kierownika M-GOPS w Pieńsku. Pani Dorota Szubartowska jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie.

Podpisany w dniu 26.06.2017 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pieńsku w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z cytowanej ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20 ustawy, natomiast zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8 i 9, ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie. Ponadto Gmina nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych (art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930, ze zm.).

Ponadto ustalono, że Kierownik środka, na podstawie upoważnienia Burmistrza Miasta i Gminy Pieńsk z dnia 3 lutego 2009 r. wydaje decyzje administracyjne w indywidualnych sprawach dot. ustalania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, o których mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1793, ze zm.).

Stwierdzono również, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 ustawy. Nie realizuje natomiast zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3 i 3a ustawy. Ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 ustawy. Pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7, 8 i 9 ustawy nie były wykonywane, bowiem nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie. Ponadto Gmina Pieńsk nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury środowiskowych domów samopomocy (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930, ze zm.).

W Gminie Pieńsk realizowane było zadanie wskazane w art. 110 ust. 4 ustawy. Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6 ustawy). Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej składał Radzie Miejskiej coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka (art. 110 ust. 9 ustawy), natomiast

nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5 ustawy).

Kierownik M-GOPS w Pieńsku spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych, wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia w wysokości 250 zł, wynikający z art.121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni terenowi zatrudnieni w M-GOPS.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje obszar Gminy Pieńsk zamieszkały przez 9 241 mieszkańców, w tym 415 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pieńsku na dzień kontroli zatrudnionych było 5 pracowników socjalnych terenowych (4,625 etatu), świadczących pracę socjalną.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku M-GOPS w Pieńsku, mając na uwadze liczbę mieszkańców Gminy, powyższy wymóg jest spełniony.

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

1) błędne oznaczenie organu wydającego decyzje w sprawach dot. potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
2) błędne ustalanie początku uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
3) brak wskazania zakresu usług opiekuńczych w decyzjach przyznających pomoc w formie usług opiekuńczych;
4) błędne dokumentowanie dochodu osoby/rodziny w sprawach dotyczących

przyznawania i organizowania specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

5) błędne ustalenia odpłatności za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej.

W sprawdzonych sprawach dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 2 (G.T.), na wniosek z dnia 14.01.2016 r. decyzją Nr 804/SZ - 4/16 z dnia 25.01.2016 r. potwierdzono prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych od 11.01.2016 r., zamiast od 14.01.2016 r. tj. od daty złożenia wniosku. Zgodnie z art. 54 ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1793, ze zm.) prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przyznaje się na okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest: dzień złożenia wniosku lub w przypadku udzielenia świadczeń w stanie nagłym - dzień udzielenia świadczenia - chyba, że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.
2. We wszystkich sprawdzonych sprawach niewłaściwie wskazywano organ wydający decyzje, tj. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieńsku, zamiast Burmistrza Miasta i Gminy Pieńsk. Organem właściwym, zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest wójt, burmistrz, prezydent miasta, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy.

W sprawdzonych sprawach dotyczących organizowania i świadczenia usług opiekuńczych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W wydawanych decyzjach administracyjnych przyznających pomoc w formie usług opiekuńczych nie wskazywano zakresu świadczonych usług opiekuńczych.
   Zgodnie z art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej – ośrodek pomocy społecznej przyznając usługi opiekuńcze ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przebywania mieszkańców w domach pomocy społecznej stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 3 (M.B.) decyzją Nr 8226/DP-6/2017 z dnia 18.04.2017 r. ustalono Stronie odpłatność za pobyt w dps za okres od 8.03.2017 r. do 31.03.2017 r. proporcjonalnie za okres 24 dni pobytu w placówce. W sytuacji gdy osoba została umieszczona w domu

pomocy społecznej nie od początku miesiąca, a np. w połowie miesiąca, wysokość odpłatności za pobyt w placówce powinna zostać proporcjonalnie zmniejszona. Należy wówczas przez analogię zastosować zasadę określoną w art. 106 ust. 3 zdanie drugie ustawy, która mówi, że: *„W przypadku, gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznaje się za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustala się, dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem".*

W związku z tym, podstawa do ustalenia odpłatności za dom pomocy społecznej za pierwszy niepełny miesiąc powinna być obliczona poprzez podzielenie średniego miesięcznego kosztu utrzymania za pobyt w domu pomocy społecznej przez liczbę dni kalendarzowych w danym miesiącu i poprzez pomnożenie tej kwoty przez liczbę dni pozostałych w danym miesiącu od dnia umieszczenia osoby w placówce.

Od tak określonej podstawy ustala się odpłatność mieszkańca domu na poziomie wynikającym z art. 61 ust. 2 pkt 1 ustawy. Zgodnie z tym zapisem opłatę za pobyt w domu wnosi mieszkaniec domu w wysokości nie większej jednak, niż 70% jego dochodu. Wysokość opłaty należnej od mieszkańca domu pomocy społecznej za pierwszy niepełny miesiąc jego pobytu w domu pomocy społecznej jest warunkowana jedynie osiąganym przez niego dochodem i średnim miesięcznym kosztem utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej. W przypadku, gdy osiągane przez mieszkańca dochody kształtują się w wysokości odpowiadającej wysokości odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, brak jest podstaw do zmniejszenia zobowiązania ciążącego na mieszkańcu domu pomocy społecznej proporcjonalnie do liczby dni, w jakich przebywał on w placówce.

W sprawdzonych sprawach dotyczących organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 1 (A.Ch.) i nr 2 (D. J) dołączone do akt sprawy zaświadczenia o wysokości osiągniętego wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia nie zawierały informacji o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne, emerytalne, rentowe (w części finansowanej przez ubezpieczonego) i chorobowe, co jest niezgodne z art. 107 ust. 5b pkt 7 ustawy, który stanowi, iż sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustala się na podstawie zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki

na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe.

W związku z przeprowadzoną kontrolą oraz stwierdzonymi nieprawidłowościami wydaje się następujące zalecenia:

1. W decyzjach administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń z opieki zdrowotnej wskazywać Burmistrza Miasta i Gminy Pieńsk jako organ rozstrzygający sprawę.
   Podstawa prawna: art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1793, ze zm.).
   Termin wykonania: na bieżąco.

2. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przyznawać na okres 90 dni od dnia złożenia wniosku lub w przypadku udzielenia świadczeń w stanie nagłym - dnia udzielenia świadczenia - chyba, że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.
   Podstawa prawna: art. 54 ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1793, ze zm.).
   Termin wykonania: na bieżąco.

3. W decyzjach administracyjnych ustalających pomoc w formie usług opiekuńczych wskazywać zakres usług opiekuńczych
   Podstawa prawna: art. 50 ust. 5, ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930, ze zm.), art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 23, ze zm.).
   Termin wykonania: na bieżąco.

4. Sytuację osobistą, dochodową i majątkową osoby lub rodziny, w szczególności przy przyznawaniu specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustalać na podstawie m.in. zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe.

   Podstawa prawna: art. 107 ust. 5b, pkt 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.).

   Termin wykonania: na bieżąco.

5. Przy ustaleniu odpłatności mieszkańca za dom pomocy społecznej za pierwszy niepełny miesiąc, podstawę do ustalenia odpłatności obliczać poprzez podzielenie średniego miesięcznego kosztu utrzymania za pobyt w domu pomocy społecznej przez liczbę dni kalendarzowych w danym miesiącu i poprzez pomnożenie tej kwoty przez liczbę dni pozostałych w danym miesiącu od dnia umieszczenia osoby w placówce. W przypadku, gdy osiągane przez mieszkańca dochody kształtują się w wysokości odpowiadającej wysokości odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, brak jest podstaw do zmniejszenia zobowiązania ciążącego na mieszkańcu domu pomocy społecznej proporcjonalnie do liczby dni, w jakich przebywał on w placówce.

   W związku z powyższym, zgodnie z protokołem w sprawie nr 3 (M.B.) zweryfikować odpłatność strony za pobyt w domu pomocy społecznej.

   Podstawa prawna: art. 61 ust. 2, pkt 1, art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.).

   Termin wykonania: niezwłocznie.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania

niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

ZASTĘPCA DYR ODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Zdrowia i Po

ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Danuta Zawilla

Otrzymują:
1. Pan Jan Magda
   Burmistrz Miasta i Gminy Pieńsk
2. a/a

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Ewelina Zygmunt